

جک استراو | ترجمه علی مجتهدزاده

کار کار انگلیسی‌هاست

چرا ایران به ما بی اعتماد است؟

www.ketab.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
کتابخانه ملی

سرشناسه: استراو، جک، ۱۹۴۶ م. Straw, Jack

عنوان و نام پدیدآور: کار کار انگلیسی هاست (چرا ایران به ما بی اعتماد است؟) / جک استراو / ترجمه

علی مجتهدزاده

مشخصات نشر: تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه ۱۳۹۸

مشخصات ظاهری: ۳۸۴ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۳-۵۴۰-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: The English jod: understanding Iran - and why it distrusts Britain, 2019

یادداشت: کتاب حاضر نخستین بار با عنوان «کار کار انگلیسی هاست: روابط ایران و ایتالیا»

با ترجمه رضا خیرآبادی، فائقه شاه حسینی توسط نشر خاموش در همین سال فیبا

گرفته است

موضوع: کار کار انگلیسی هاست: روابط ایران و بریتانیا/ ایران -- روابط خارجی -- انگلستان/

انگلستان -- روابط خارجی -- ایران

رده بندی کتبی: DSR ۱۶۵۶

رده ی دیویی: ۳۲۷/۵۵۰۴۲

شماره ثبت: ۵۷۹۵۹۲۹ منی

■ کار کار انگلیسی هاست

ترجمه علی مجتهدزاده	جک استراو
بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه	آماده سازی و تولید:
چاپ و صحافی: احمدی	طراحی گرافیک: پرویز بیانی
قیمت: ۵۱۰۰۰ تومان	نوبت و شمارگان: چاپ اول ۱۳۹۸، ۱۱۰۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر برای بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه محفوظ است.

هرگونه اقتباس از این اثر، منوط به دریافت اجازه کتبی از ناشر است.

بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای ژاندارمری شرقی، پلاک ۷۴،

طبقه دوم، تلفن، ۶۶۴۷۷۴۰۵

www.parsehbook.com / info@parsehbook.com

@ketabparseh

فهرست

۹	مقدمه
۱۱	انگلیسی‌ها دشمن نیستند
۲۹	کار، کار اینگیلیسی‌هاست
۳۵	از آتش تا الله
۴۳	شاه اسماعیل یکم - هنری هشتم ایران
۵۵	انحصار بریتانیایی که جرعه دموکراسی را زد
۷۹	نفت چگونه دموکراسی را خاموش کرد
۱۰۵	سرباز شاه - با یاری بریتانیا
۱۲۱	اشغال ایران به دست بریتانیا و شوروی
۱۳۱	آبادان - تحقیر بریتانیا
۱۵۳	جاسوس‌ها و کودتا
۱۸۱	جوهره شاه
۲۰۳	بازگشت آیت‌الله خمینی
۲۱۳	جنگ تحمیلی
۲۴۳	بعد از جنگ: آیات شیطانی و خشونت‌ها
۲۵۱	پیدایش اصلاح‌طلبان
۲۶۵	یازدهم سپتامبر و مسئله هسته‌ای

۸ ■ کار کار انگلیسی هاست

۲۸۳	«شکلات، چک، شکلات»
۲۹۷	هاله نور
۳۰۹	فتنه ۸۸
۳۲۹	آن آدم نوی گوشتی
۳۵۵	امنیت منطقه و ایران
۳۷۱	نتیجه: آینده ایران

www.ketab.ir

مقدمه

ایران را نه سیاستمداران جهانی به درستی درک می‌کنند و نه عامة مردم دنیا. مشکل هم از اینجا آب می‌خورد که این کشور سوای وسعت زیادش، موقعیت راهبردی کاملاً ویژه‌ای دارد. جمعیت هشتاد میلیونیش با آلمان برابر است و از بریتانیا بیشتر. با آن ذخایر نفتی انبوه، متوسط درآمدش البته پایین است اما اقتصادش در کمال شگفتی همچنان مقاومت می‌کند و در گردش است. آن هم پس از این همه تحریمی که به سرش فرود آمده و آن را پس رانده و البته حتی این تحریم‌ها ایران را در برخی جنبه‌ها کاملاً مستقل و خودبسنده کرده است.

ایران با سه هزار سال قدمت، تاریخ قابل توجهی هم دارد و فرهنگی بنیان غنی که ردپا و اثرش از ترکیه تا هند کشیده و در خود اسلام قابل ردگیری است. از این پایان راه نیست. در گذار این تاریخ ایران روابط چشمگیری هم با تمدن اروپایی و با سه غرب داشته اما رد جراحات‌های عمیقی هم بر تن دارد. بارها این کشور توسط بیگانگان اشغال شده و حتی امروز هم در بعد بین‌المللی از کژفهمی‌ها و دریافت اشتباه جهانیان رنج می‌برد. در آن منطقه که در دیگ دمان گسست‌های نژادی و مذهبی می‌جوشد، ایران ثبات خوبی داشته، هرچند همیشه بستر تنش در آن فراهم است. دونالد ترامپ در این خیال

است که اگر ایران را تحت فشار زیاد بگذارد، حکومت آن سرنگون خواهد شد که به نظر من خیالی باطل و کودکانه است. خوشمان بیاید یا نه ایران نفوذ سیاسی غیر قابل انکاری در لبنان، سوریه، عراق، یمن، بسیاری از کشورهای خلیج فارس و افغانستان دارد. حکومت ایران شاید از نظر ما تفاوتی با رژیم شاه نداشته باشد، اما باید حواس‌مان به این نکته هم باشد که همیشه زمینه‌های گفتگوی سازنده سیاسی با این حکومت فراهم‌تر از دوران پیشین بوده است. به همین خاطر است که من فکر می‌کنم در کل این حکومت بهتر از آنی است که آدم‌های خارج از ایران فکر می‌کنند.

زمانی که وزیر امور خارجهٔ بریتانیا بودم یک‌بند این کشور مرا مجذوب می‌کرد و البته شگفت‌زده، شمشگین و حتی سردرگم. تقلاً می‌کردم که سراز کارشان در بیاورم و این را به کارهایم می‌افزایدم و هنوز ادامه می‌دهم. سال ۲۰۰۱ من اولین وزیر امور خارجهٔ بریتانیا بودم که بعد از اقبال به این کشور می‌رفت و این آخرین بارم هم نبود. در آنجا رفقای خوبی هم پیدا کردم.

با این کتاب می‌خواهم ایران را به همه بشناسانم. روابط بین ایران و بریتانیا از حد تصور بسیاری خارج است و به ۵۰۰ سال پیش برمی‌گردد. ایران همیشه خودش را تافتهٔ جدابافته‌ای از دنیا می‌انگاشته و روح ملی در مردم این کشور بسیار قدرتمند است. این کشور اگرچه مسلمان است، اما ابداً عرب نیست، شیعه است و نه سنی. شیوة زمامداری در این کشور هم کاملاً ویژه است و چنان متکثر که به گروه‌های احزاب سیاسی را یک‌جا توی کاخ سفید بگذاری و از آن‌ها بخواهی آمریکارا بگردانی. مردم این کشور را عاشقانه دوست دارم، هرچند در اکتبر ۲۰۰۱ رمن و دورفیم و همسر استقبال گرمی نکردند.

جک استراو

ژوئن سال ۲۰۱۹